

ETİK ALIŞVERİŞ

Sadece fiyat mı?

Birçok insan, koronavirüs pandemisi sırasında karantina yaşamına uyum sağlamaya çalışırken alışveriş alışkanlıklarını değiştiriyor. Bu ders, bir bütün olarak toplum için tüketici davranışındaki bu değişimlerin potansiyel sonuçları ve daha sağlıklı, daha hakkaniyetli, daha çevre dostu ve sürdürülebilir bir şekilde alışveriş yapabilmemizde teknolojinin rolü ile ilgilidir.

Dersin sonunda öğrenciler:

- ▶ Ailelerinin alışveriş alışkanlıkları ve bu alışkanlıkların, pandemi sebebiyle nasıl değişikliğe uğradığı üzerine düşünür;
- ▶ Alışveriş alışkanlıklarını değiştiren sebepleri inceler;
- ▶ Daha sağlıklı, daha hakkaniyetli, daha çevre dostu ve sürdürülebilir alışveriş yöntemlerini belirler;
- ▶ Adalet ve hakkaniyet duygularını ve ekonomi, çevre ve sürdürülebilirlikle ilgili bilgi ve eleştirel anlayışlarını geliştirirler.

HAREKETE GEÇİRİCİ

Grup anketi:

Öğrencilerinize, salgının başlamasından itibaren ailelerindeki alışveriş alışkanlığının ne şekilde değiştiğini sorun. Örneğin:

- ▶ Daha sık mı yoksa daha az mı alışveriş yapıyorlar?
- ▶ Küçük marketlere mi yoksa büyük süpermarketlere mi gidiyorlar?
- ▶ Bizzat mı gidiyorlar yoksa internetten mi sipariş veriyorlar?

Aldıkları ürünlerle ilgili:

- ▶ Daha mı fazla yoksa daha mı az gıda ürünü alıyorlar?
- ▶ Taze mi, işlem görmüş mü yoksa fast food yiyecekler mi alıyorlar?

Kendi ürünlerini daha fazla kendileri mi yetiştirmeye başladılar? Evde daha mı fazla yemek yapmaya başladılar? Fiyatlar daha mı önemli ya da daha mı önemsiz hale geldi? Başka değişimler oldu mu?

Kendi anketinizi oluşturun. İnternet üzerinde birçok anket aracı mevcuttur. Örneğin, Google Forms.

Anket verilerini çevrimiçi bir grafiğe dönüştürün ya da bunu öğrencilerden isteyin.

TARTIŞMA

Anketten sonra:

- ▶ Salgının başlamasından bu yana insanların alışverişlerinde meydana gelen değişikliklerle ilgili anket nasıl bir sonuç veriyor?
- ▶ Sizce meydana gelen değişimlerin sebepleri neler?
- ▶ Sizce bu değişimler:
 - İnsanları daha mı sağlıklı yapar?
 - Çevre için daha mı iyidir?
 - Gıda üreticileri için daha mı hakkaniyetli olur?
- ▶ Gıda alışverişi yaparken insanların tercihlerini genelde ne etkiler?
- ▶ İnsanlar alışveriş yaparken bu diğer hususları da dikkate almaları konusunda nasıl ikna edilebilir?
- ▶ Satın adlıığımız gıda ürünlerinin sağlıklı, çevreye zararsız ve üreticinin hakkını korur nitelikte olmasını sağlamak, toplumda kimin sorumluluğudur?

Öğrencileri bir dizi cevaplar vermeye teşvik edin.

Öğrencilerin bu üç konunun artılarını ve eksilerini derinlemesine incelemesini sağlayın. Bunun için onları 3 gruba ayırabilirsiniz.

Öğrencilerden bir liste yapmalarını ve her biri için sorumlu belirlemesini isteyebilirsiniz.

SONUÇ

Tartışmadaki önemli noktaları özetleyin.

Gıda ürünleri satın alırken tercihlerimizi sadece fiyatlara göre değil aynı zamanda toplumda sağlık, çevre, hakkaniyet ve adaleti göz önünde bulundurarak yaparız.

Ülkenizdeki gıda tedarik zincirinin temel basamaklarını kısaca özetleyin. Tüketici olarak bizim seçimlerimizin bunlar üzerindeki etkisini açıklayın.

Uygun bir infografik bulmaya çalışın, Ör. <https://www.futurelearn.com/courses/explore-how-farmers-produce-food-sustainably/0/steps/60769>

ÖDEV

Öğrenciler, alışveriş tercihleri konusunda tüketicileri yönlendirecek bir uygulama tasarlayacaklarını hayal ederler. Bu uygulama, üzerinde barkod bulunan ürünleri tarayacak ve puanlayacaktır. Öğrenciler, uygulamalarının alışverişin hangi yönüyle ilgili olacağına (sağlık, çevre, hakkaniyet) kendileri karar vereceklerdir. Uygulamada kullanılacak bir dizi kriter oluşturup puanlamanın nasıl yapılacağına karar vereceklerdir.

Bu şekilde birçok uygulama mevcuttur. Yaşı büyük olan öğrenciler bunları inceleyebilir ya da kendileri yeni bir uygulama tasarlayabilirler. Bkz: <https://bit.ly/3axohWx>

TAKİP

Öğrenciler, uygulama için görüşlerini sunarlar ve arkasındaki düşünceyi açıklarlar.

Böyle bir uygulamanın pratik kullanımını ve bu uygulamayı kullanma konusunda, insanları neyin ikna edeceğini düşünürler.

Pandeminin başından itibaren giyim, moda gibi diğer alışveriş türlerinde ne gibi değişimler olduğunu ve oralardaki etik sorunları düşünürler.

Alternatif olarak sağlık, çevre ve hakkaniyet bağlamında internet alışverişinin artılarını ve eksilerini tartışabilirler.